

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudcem JUDr. Michalem Hájkem,
Ph.D., ve věci

žalobce: **A.S.**, narozen X
bytem X
zastoupený Mgr. Janem Kalinou
advokátem se sídlem Heydukova 101/2, 397 01 Písek

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,**
se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2019,
čj. MPSV-2018/244417-421/1,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Dne 7. 8. 2018 podal žalobce písemnou žádost o podporu v nezaměstnanosti. Do formuláře „*Žádost o podporu v nezaměstnanosti*“ jakožto poslední zaměstnání v posledních dvou letech před zařazením do předmětné evidence uchazečů o zaměstnání zapsal „Velká Británie“ od 22. 6. 2017 do 13. 7. 2018.
2. Dne 27. 8. 2018 žalobce v souvislosti s určením státu bydliště předložil vyplněný „*Dotazník pro zpětné určení státu bydliště pro účely aplikace koordinačních nařízení EU pro období pobytu a výkonu výdělečné činnosti v zahraničí*“. Spolu s ním doložil mimo jiné kupní smlouvu ze dne 27. 3. 2009, lékařské potvrzení, letenku Praha – Manchester na den 1. 2. 2018, vyúčtování užívání bytu a rozúčtování nákladů a čestné prohlášení P.N. (matka žalobce).
3. Dne 14. 11. 2018 vydal Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Českých Budějovicích (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutí č. e. STA-1418/2018-EU2, čj. STA-1919/2018-EU2, o nepřiznání podpory v nezaměstnanosti. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání.
4. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

II. Shrnutí žaloby a vyjádření žalovaného

5. Proti rozhodnutí žalované podal žalobce dne 3. 5. 2019 žalobu k Městskému soudu v Praze, který věc z důvodu místní nepřislušnosti postoupil usnesením ze dne 23. 5. 2019, čj. 16 Ad 12/2019-25, Krajskému soudu v Českých Budějovicích.
6. Žalobce uvedl, že celý život žil na území České republiky, studoval, pracoval, platil pojištění a daně. Zřídil si hypoteční úvěr a za ten nabyl ve Strakonici nemovitost, bytovou jednotku na adrese P. čp. 1129. V té době byl zaměstnán u společnosti Haas Fertigbau Chanovice, s. r. o., a u této společnosti pracoval od 29. 10. 2007 do 31. 1. 2017. V roce 2017 se rozhodl pro studijní pobyt na území Velké Británie, kam 22. 6. 2017 odcestoval. S několika přestávkami na území Velké Británie setrval do 5. 7. 2018. Během zahraničního pobytu pracoval u dvou zaměstnavatelů, aby si vydělal na studium anglického jazyka, mohl přispívat na ubytování a hradit své denní potřeby.
7. Po návratu do České republiky žalobce zažádal o přiznání podpory v nezaměstnanosti, a protože neměl s vyplňováním formuláře žádné zkušenosti, napomáhala mu pracovnice úřadu práce. Následná argumentace úřadu práce po nepřiznání podpory v nezaměstnanosti byla pro žalobce překvapivá, neboť sdělil pracovníci úřadu svoji situaci, a ta mu radila, jak formulář vyplnit a co všechno doložit, aby byl v žádosti úspěšný. Jelikož na prokázání pobytu na území České republiky neměl již k dispozici letenku, předložil žalovanému čestné prohlášení své matky Petry Samcové.
8. Žalobce byl přesvědčen, že mu svědčí nárok na podporu v nezaměstnanosti. Uvedl, že jeho pobyt ve Velké Británii netrval déle než jeden rok, neboť v mezidobí setrval několik týdnů v České republice, konkrétně od 9. 9. 2017 do 19. 9. 2017 a od 14. 1. 2018 do 1. 2. 2018. Žalobce dále uvedl, že se na území České republiky vrátil již 5. 7. 2018, nikoliv až 13. 8. 2018, což osvědčil letenkou společnosti EasyJet na své jméno.

9. K prokázání svého pobytu na území České republiky nově předložil výpisy ze svého bankovního účtu, jimiž deklaroval provádění transakcí platební kartou v době pobytu na území České republiky v období od 15. 1. 2018 do 31. 1. 2018. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí tuto skutečnost zpochybňoval, avšak nevyzval žalobce k prokázání těchto skutečností.
10. Žalobce dále předložil předpis plateb SIPO za roky 2017 a 2018, které po celou dobu hradil. Stejně tak po celou dobu zahraničního pobytu žalobce hradil penzijní připojištění, životní a úrazové pojištění, a za rok 2017 podal u Finančního úřadu pro Jihočeský kraj dne 3. 4. 2018 daňové přiznání. Mimoto byl žalobce po celou dobu zahraničního pobytu členem sboru dobrovolných hasičů, jehož setkání se v době své přítomnosti na území České republiky účastnil.
11. Žalobce zopakoval, že jeho celková doba zaměstnání nepřesáhla v zahraničí jeden rok a skutečná doba pobytu na území cizího státu netrvala ani 11 měsíců. Žalobce považoval rozhodnutí správních orgánů za nezákonné, neboť nebyl správně aplikován čl. 65 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „koordinační nařízení“).
12. Žalobce navrhl, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného, jakož i správního orgánu prvního stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě stručně shrnul postup správních orgánů, skutkový stav a zopakoval argumenty obsažené v žalobou napadeném rozhodnutí.
14. K námitce žalobce, že jeho pobyt v Británii netrval déle než 1 rok, žalovaný zdůraznil, že bez aplikace koordinačního nařízení by neměl jinou možnost, než rozhodnout bez dalšího o nepřiznání podpory v nezaměstnanosti, vzhledem ke skutečnosti, že žalobce v rozhodném období nezískal potřebnou dobu důchodového pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb., zákon o důchodovém pojištění, a nesplňuje tudíž podmínku § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti. Žalovaný následně vysvětlil situace, za kterých lze aplikovat výjimku podle čl. 65 odst. 5 písm. a) koordinačního nařízení.
15. Žalovaný dále upozornil na žalobcem nově uvedené skutečnosti, jež nemohou být podkladem pro rozhodnutí soudu (potvrzení o předchozím zaměstnání; výpisy z bankovního účtu; kopie letenky ze dne 5. 7. 2018, potvrzení o uzavření pojistné smlouvy; uhrazené platby penzijního připojištění; první strana daňového přiznání a výpis členů SDH Úlehle). Tyto skutečnosti v průběhu správního řízení žalobce nenamítal a správní orgán k nim tudíž nepřihlížel.
16. Žalovaný zopakoval, že žalobce nesplnil podmínku podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, neboť pro její možné splnění nemohl žalovaný zohlednit žalobcem získané britské doby pojištění, neboť žalobce nesplnil předpoklady pro aplikaci čl. 65 odst. 5 písm. a) koordinačního nařízení. Žalobce tak dle žalovaného nárok na podporu v nezaměstnanosti nemá.
17. Závěrem žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2016, čj. 9 Ads 95/2015-39, v němž soud zdůraznil, že subjektivní pocit migrujícího pracovníka o tom, že si během pobytu v jiném členském státě zachoval bydliště, resp. centrum zájmů v členském státě, ve kterém nepracoval, nepostačuje k zachování bydliště v tomto jiném členském státě.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

18. Žalovaný navrhl žalobu pro nedůvodnost zamítnout.

III. Právní hodnocení krajského soudu

19. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 51 s. ř. s.
20. Žaloba není důvodná.
21. Podstatou žalobní argumentace je žalobcovo přesvědčení, dle něhož správní orgány nesprávně aplikovaly čl. 65 koordinačního nařízení.
22. Podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti nárok na podporu v nezaměstnanosti má uchazeč o zaměstnání, který získal v rozhodném období zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu v délce alespoň 12 měsíců; překrývají-li se doby důchodového pojištění, započítávají se jen jednou.
23. Na migrující zaměstnance v rámci Evropské unie se použije přímo aplikovatelné koordinační nařízení. Základním pravidlem koordinačního nařízení je, že migrující pracovníci spadají pod sociální systém toho státu, na jehož území pracují. Výjimku z pravidla tvoří čl. 65 tohoto nařízení.
24. Čl. 65 odst. 2 koordinačního nařízení stanoví, že „[n]ezaměstnaná osoba, která měla během svého posledního zaměstnání, nebo své samostatné výdělečné činnosti bydliště v jiném členském státě než v příslušném členském státě a bydlí v něm i nadále nebo se do něj vrací, musí být k dispozici službám zaměstnanosti členského státu, ve kterém má bydliště. Aniž je dotčen článek 64, doplnkově může být nezaměstnaná osoba k dispozici službám zaměstnanosti členského státu, ve kterém naposledy vykonávala činnost jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná. Nezaměstnaná osoba, která není příhraničním pracovníkem a která se nevrací do členského státu, v němž má bydliště, musí být k dispozici službám zaměstnanosti v členském státě, jehož právní předpisy se na ni naposledy vztahovaly.“
25. Čl. 65 odst. 5 písm. a) stanoví, že „[n]ezaměstnaná osoba uvedená v první a druhé větě odstavce 2 pobírá dávky podle právních předpisů členského státu svého bydliště, jako by se na ni tyto předpisy vztahovaly během její poslední činnosti jako zaměstnance nebo osoby samostatně výdělečně činné. Tyto dávky poskytuje instituce místa bydliště.“
26. Migrující pracovníci si tak mohou zažádat o přiznání a vyplacení dávek v nezaměstnanosti v tom členském státě, ve kterém nepracovali, pokud si v tomto členském státě zachovali bydliště. Dle čl. 1 písm. j) koordinačního nařízení se bydlištěm rozumí bydliště obvyklé (k pojmu „obvyklé bydliště“ srov. například rozsudky Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 7. 1992, *Knoch v. Bundesanstalt für Arbeit*, C-102/91, ECLI:EU:C:1992:303, nebo ze dne 25. 2. 1999, *Swaddling*, C-90/97, ECLI:EU:C:1999:96).
27. Pro nyní posuzovanou věc je tak základní otázkou, zda si žalobce zachoval obvyklé bydliště v České republice.
28. Článek 11 nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. 9. 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení obsahuje seznam kritérií, jež je zapotřebí vzít v úvahu při Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

určování místa bydliště osoby. Bydlištěm osoby se v kontextu tohoto článku rozumí střed jejích zájmů, který se musí posuzovat na základě celkového posouzení veškerých významných okolností, mezi které patří:

- a) délka a nepřetržitost přítomnosti na území dotčených členských států;
- b) osobní situace dané osoby, včetně:
 - i. povahy a konkrétních znaků všech vykonávaných činností, zejména místa, kde se činnost obvykle vykonává, stability činnosti a doby platnosti každé pracovní smlouvy,
 - ii. rodinné situace dané osoby a jejích rodinných vazeb,
 - iii. vykonávání jakýchkoli nevýdělečných činností,
 - iv. v případě studentů zdroje jejich příjmu,
 - v. situace týkající se bydlení dané osoby, zejména nakolik je toto bydlení trvalé,
 - vi. členského státu, v němž je daná osoba považována za daňového rezidenta.

- 29. Krajský soud posoudil jednotlivá kritéria následovně:
- 30. Ad a) Pobyt ve Velké Británii v délce více než 1 rok, v jehož průběhu Českou republiku pouze dvakrát navštívil (aniž by délku těchto návštěv dostatečným způsobem prokázal), jednoznačně svědčí ve prospěch bydliště ve Velké Británii.
- 31. Ad i) Dva pracovní poměry (od 1. 7. 2017 do 9. 3. 2018 a od 21. 3. 2018 do 13. 7. 2018) uzavřené na dobu neurčitou svědčí ve prospěch bydliště ve Velké Británii.
- 32. Ad ii) Žalobce neuvedl žádné relevantní informace o vztahu k rodině, případně přátelům. Za této situace i tento bod svědčí ve prospěch bydliště ve Velké Británii.
- 33. Ad iii) Krajskému soudu nejsou mimo členství ve sboru dobrovolných hasičů známy žádné nevýdělečné činnosti, jež by žalobce vykonával. Z pouhého členství ve sboru dobrovolných hasičů přitom nelze bez dalšího usuzovat na reálný výkon takovéto činnosti.
- 34. Ad iv) Jelikož žalobce nebyl v době podání žádosti, a ani v době vycestování studentem, tento bod se na něj nevztahuje.
- 35. Ad v) Žalobce ve svém odvolání proti žalobou napadenému rozhodnutí uvedl, že z vydělaných finančních prostředků platil školné na jazykové škole a ubytování. Toto hradil kamarádovi, který mu poskytl ubytování v jedné místnosti. Jelikož měl žalobce po celou dobu pobytu ve Velké Británii v osobním vlastnictví byt na území České republiky, lze konstatovat, že tato situace svědčí ve prospěch obou států, aniž by bylo možné kterýkoliv z nich preferovat.
- 36. Ad vi) Žalobce v dotazníku pro zpětné určení státu bydliště pro účely aplikace koordinačních nařízení EU pro období pobytu a výkonu výdělečné činnosti v zahraničí v bodě 14 uvedl, že v období od 1. 7. 2017 do 5. 7. 2018 byl daňovým rezidentem Velké Británie. Tato skutečnost jednoznačně svědčí ve prospěch bydliště ve Velké Británii.
- 37. Zároveň nelze přehlédnout rozhodnutí Správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení ze dne 12. 6. 2009, č. U2, o rozsahu působnosti čl. 65 odst. 2

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

nařízení (ES) č. 883/2004 o právu na dávky v nezaměstnanosti zcela nezaměstnaných osob, které nejsou příhraničními pracovníky, a které měly během svého posledního zaměstnání nebo své samostatné výdělečné činnosti bydliště v jiném členském státě než v příslušném členském státě, jež varuje před příliš širokým výkladem pojmu „bydliště“ (důvod č. 9 rozhodnutí U2: „[t]ato praxe [...] by nebyla již přijatelná, kdyby na základě příliš širokého výkladu pojmu ‚bydliště‘ měla být oblast působnosti článku 65 nařízení (ES) č. 883/2004 rozšířena na všechny osoby, které mají v členském státě poměrně stabilní zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost a své rodiny nechaly v zemi původu“). Článek 65 odst. 5 koordinačního nařízení je aplikovatelný v případech příhraničních pracovníků a některých kategorií, které obdobně zachovávají úzké vazby se svými zeměmi původu. Má se tedy vztahovat zejména na osoby zaměstnané na námořních lodích, osoby obvykle pracující na území dvou nebo více členských států nebo speciální případy dané v čl. 16 odst. 1 koordinačního nařízení (srov. též výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Ads 95/2015-39).

38. Lze tedy uzavřít, že převažují okolnosti, dle kterých byl střed zájmů žalobce ve Velké Británii, a žalobce si tak po dobu pobytu v zahraničí nezachoval bydliště v České republice. Zároveň případ žalobce nelze podřadit pod výjimky, na něž se vztahuje čl. 65 koordinačního nařízení.
39. K relevantnosti žalobcova tvrzení ohledně prováděných bankovních transakcí, uzavření smlouvy o úvěry či předpisů plateb SIPO krajský soud opět odkazuje na shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Ads 95/2015-39, dle něhož „[z]a nic neprokazující považuje soud tvrzení ohledně prováděných bankovních transakcí, uzavření smlouvy o úvěru či stavebního spoření, jelikož smlouvy s bankami v tuzemsku nejsou v době bezproblémového ovládání účtů prostřednictvím internetového bankovníctví žádným problémem i v případě, kdy klient pobývá v zahraničí.“ Co se týká plateb platební kartou, které žalobce dle svého tvrzení učinil na území České republiky, pak ani ty neprokazují celkovou dobu žalobcova pobytu v České republice v průběhu rozhodného období. Z výpisu z účtu, který žalobce přiložil k žalobě, vyplývá pouze tolik, že ve dnech 15. 1. 2018 a 22. 1. 2018 provedl platbu platební kartou na serveru PILULKA.CZ a dne 18. 1. 2018 provedl platbu na serveru T-MOBILE.CZ; místo, kde byly platby provedeny, z těchto údajů přitom není nikterak zřejmé. Lokalizovat platby tak lze pouze v případě použití platební karty ve dnech 22. 1. 2018 (platba v ČSOB Strakonice) a 31. 1. 2018 (vklad hotovosti bankomatem v ČSOB Strakonice Palác); tato skutečnost však vzhledem ke shora uvedenému není způsobila prokázat, že si žalobce bydliště v České republice zachoval.
40. Mimoto krajský soud dodává, že výše uvedené skutečnosti byly žalobcem nově předloženy až s podáním žaloby, tudíž správní orgány neměly možnost se s nimi v rámci svých rozhodnutí nikterak vypořádat.

IV. Závěr a náklady řízení

41. Na základě shora uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením před soudem vznikly nezbytné náklady. Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

důvodně vynaložené nad rámec běžné úřední činnosti. Z toho důvodu mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Českých Budějovicích 22. srpna 2019

JUDr. Michal Hájek, Ph.D.

samosoudce